

SUMARIO

Apertura de curso de 1903 á 1904.—Llibres nous, por Javier Gambús.—Crónica Artística, por D. Sugrañes.—Una nit de Sant Joan á l'Habana, por R. Suriñach Senties.—Retalls, por Mariano Sandra.—Lo que es un cinematógrafo, por A. P. P.—Miscelánea.

APERTURA DE CURSO DE 1903 Á 1904

Siguiendo la costumbre de los años anteriores, el pasado domingo día 4 del actual, tuvo lugar en el salón de actos de este «Centro», la solemne repartición de premios á los alumnos que más se distinguieron durante el curso anterior.

Presidió la fiesta el Vice-presidente D. Evaristo Fábregas, quien explicó en breves palabras el objeto de la misma invitando á los alumnos á que fuesen á recoger el premio que se les había conferido.

Seguidamente el Secretario Sr. Torrents y Forcuny dió lectura á su Memoria, en la que sintéticamente y entre oportunas observaciones se dá cuenta de la labor verificada, cuyo resultado, dice, es por demás satisfactorio.

Procedióse luego al reparto de los premios, finido el cual usó de la palabra D. Jaime Sardá y Ferrán, alentando, en brillantísimos períodos, á la Junta y Sres. Profesores para que prosigüesen adelante la noble empresa que se lleva á cabo.

Y puso fin al acto, el indicado Sr. Fábregas en un elocuente discurso, que terminó felicitando á profesor

res y alumnos por el buen éxito de sus desvelos, y declarando abierto el curso de 1903 á 1904.

Todos fueron muy aplaudidos.

Tomaron también parte en la fiesta el Orfeón que cantó algunas piezas de su repertorio, el niño Pablo Martí que tocó admirablemente al piano y el joven tenor D. Pedro Guasch, que acompañado al piano por el Mtro. Mateu nos hizo sentir la «Serenata» de Schubert.

La numerosa y distinguida concurrencia salió muy satisfecha del salón.

LLIBRES NOUS

Croquis cubans, per R. Suriñach Senties.—Coneixíam a n'En Suriñach com a poeta per les seves obres «Coses meves» i «De la vida» i avui, al apareixe-s'ens com a prosista, hem pogut admirar-lo en un altre dels genres en el que s'adapten les seves aptituds.

En «Croquis cubans», l'autor ens fa coneixer les costums i la manera de ser de la gent negra, d'aqueixa gent que, per vergonya de l'Humanitat, sembla que en el rostre hi portin el sagell de l'ignominia. Ens fa coneixer ses costums, i ns fa sentir de bo-debò, despertant-nos en el fons de nostre cor un sentiment de compassió per aquella pobre gent que algun jorn estigueren baix el domini de l'Espanya.

I, més encare, entre ratlles hi hem vist el sufriement dels illenes abans de separar-se de l'Estat Espanyol, hi hem vist l'abús de la força dels que tenen

el látigo a la mà i pegaven a tort i a dret sense mirar l'esquena.... Aquell quadre «L'enterrament del gorrion», ens ha ensenyat despallada, am tota sa nuesa, la vanitat i fanfarroneria dels que manaven en aquelles terres: el fer construir una caixeta de metall bò, fer formar les tropes, rompe am marxes fúnebres les tordes militars... tot per un pardal que, dut per un català en aquelles terres, s'havien cregut qu'havia estat mort per un indígena!

Quin sufrir devia fer aquell poble abans d'esser lliure!... Lliure, lliure... lliure com ho es un papelló d'ales trencades a la mà d'un home, que si acas la pobre bestioleta vol fugir se cloa la mà i se l'esclafa. Veus-aquí com compara en Suriñach la llibertad de Cuba: aixalada i a la mà dels Estats Units.

I de quadros com el mentat que fan eixir del cor un sentiment compassiu, am tot i a voltes presentant-se a nostres ulls vestits ara lo ropatje de lo ridicol, se'n troben bona cosa. Entre ells mereixen citar-se: «La Comparsa de *La Vieja*»; «El Rey Congo»; «Cuquito»; «Hamlet Megre»; «Bete, Cachón» i altres.

En tots ells l'autor se'n presenta com un bon narrador encisant-nos am sa manera fácil de dir i am sa claretat d'exposició.

Segurament que l' llegidor se creuria que l'autor ha visitat Cuba (com vaig creure-ho jo al veure alguns dels articles insertats a *La Veu de Catalunya*, fins qu'un amic va desenganyarme) si no li sortís al pas am la dedicatoria à sa esposa, espliquant que ls articles estan basats en narracions de sa muller, que va passar la seva infantesa en aquella illa abont el sol al naixer ja té tota l'ardencia del mitj-día.

Aquesta circunstancia, sense cap dupte, augmenta l'mèrit dels articles aplegats en el volum que ha batijat tan bé amb el títol de «Croquis cubans».

L'impressió pulcra, com tots els treballs que surten del acreditad taller barceloní de Fidel Giró.

Xavier Gambús.

Crónica Arística

Sempre que torna à Barcelona després d'una ausència més ó menys llarga, una de mas primeras visitas es pera la Sagrada Família, com així s'anomena la imponent iglesia que poch à poch, mes am forsa sobiranana, va aixecant el geni d'un compatrió nostre, de qui Reus té de sentirse orgullosa, puig que l'honra com cap més de sos fills.

Sembla qu'amb el Renaixement s'havia acabat la gloriosa tradició dels artistas religiosos, sobre tot en arquitectura, sembla que s'havia enfonsat per sempre més l'esperit que va produhir l'art romànic y l'art gòtic, sembla que havent canviat

el modo d'esser de la societat tota, ja no seria possible ni tant sols acabar las obras que Pedat mitja havia deixat à mitj fer.

Mes per sort del Art y per gloria de Catalunya, à las acaballas del sègle xix y à comensos del xx, en aqueixos temps en que tant sols se parla de «Progrés», de «Vapor», de «Electricitat» y de tantas altres coses que si donan alguna petita comoditat al cos en camvi llevan à l'ànima tota fruïció de Bellesa, en aqueixos temps y entremitj dels ebombori y agitació d'un poble que per tota alabansa li diuen indústrios, ha sorgit un geni capás d'enlayrarse per demunt de tota la petitesa actual y remontarse à la regió més serena del Art noble y pur, construint un estatje digne de qui ha d'habitarlo.

Puig qu'el temple de la Sagrada Família ressucita tot l'esperit cristià de l'arquitectura mitj-eval, qu'ha estat ensopit durant quatre llargs sigles de Renaixement y Barroquisme, y no'l ressucita imitant servilment el ropatje exterior del art gòtic, sino que ho fa en sa essència, puig que com à creació d'un geni essencialment cristià que s'ha pogut sustraure à la corrent de la seva època, té totas las qualitats que posseihen els anonims artistes dels sigles xii, xiii y xiv, creadors de tantes y tantes bellesas, que avuy sols en part podém admirar y fruitir.

La concepció de la Sagrada Família es tan gran y tan hermosa com la de quansevolga catedral gòtica, y en sa construcció s'hi haurán presentat y resolt problemes mecànichs y s'hi han fet y continuarán fentshi veritables miracles d'equilibri, com se feran en las més atrevidas construccions ojivals.

La porta qu'està acabantse en la Sagrada Família, la d'orient, la que simbolisa'l naixement é infància de Jesús, té tota la grandiositat, ho ha dit un illustre escriptor francés, de la gran porta de la catedral de Reims, els procediments son distints, més l'esperit el mateix; per això l'impressió es igual en una y altra.

De lo que falta fer no podém jutjarae, mes si'n ateném à lo fet y à las indicacions que respecte al plan general ha donat son autor, ens podrém fer càrrec de lo genial qu'es la concepció de tal monument.

En aqueixa obra, com en totas las obras d'un geni, tot està rahoat, res hi ha que hi sigui obéint al capricho, sino que cada element, cada detall, obéheix à un plan fixo y tendeix à un fi determinat, cada cosa per insignificant que sembli à primera vista, examinada am detenció es veu que no es inútil, que no pot prescindirse d'ella, sense que'l conjunt se'n ressentí, puig que tot contribueix à la harmonia general que domina en tota l'obra, tot té una significació propria, un simbolisme ben marcat.

Així si'n fixém en las portas, veurém, que la